ЕВРОПА ДИРЕКТНО
Пловдив

Проектът "Европа Директно-Пловдив" се осъществява с финансиране от Европейския съюз и Център "Образование за демокрация"-Пловдив, България

Брой 158, Стр. 1 31 юли 2026

В този брой можете да се запознаете:

НОВИНИ ОТ ЕВРОПА	
Харта за достъп на промишлените потребители до научноизследователски и технологични инфраструктури; ЕС изпраща самолети и пожарникари във Франция и Испания	Стр. 2
ИНИЦИАТИВИ НА ЕК ЗА УКРЕПВАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ГРАМОТНОСТ; КОМИСИЯТА ПРИЕ СЪОБЩЕНИЕ ОТНОСНО ЕВРОПЕЙСКИЯ СТЪЛБ НА СОЦИАЛНИТЕ ПРАВА	Стр. 3
Комисията глоби AliExpress за нарушаване на Акта за цифровите услуги; Доклад относно върховенството на закона за 2026 г	Стр. 4
Комисията представи план за действие за електрификация и преглед на схемата за търговия с емисии: Стажантската програма „Blue Book" ще обхване и завършилите професионално образование и обучение	Стр. 5
Проектът „Генерация Навигация" обединява поколенията чрез медийна грамотност в с. Първенец; Българско участие в пилотни проекти за лица.	Стр. 6
Процедури за нарушени; Нови изключения от европейските правила за заменяемост на преносимите батерии	Стр. 7
ЕК представи доклад за демографската трансформация в ЕС; Доклад за безопасността на децата онлайн	Стр. 8
К прие мерки за прилагането на Регламента на ЕС относно обезлесяването; ЕК прие предварителни констатации за пристрастяващ дизайн на Instagram и Facebook	Стр.9
По-строги санкции на ЕС срещу трафика и организираната престъпност извън Съюза; Европейски сравнителен доклад за иновациите –	Стр. 10
ПРОЦЕДУРИ ЗА НАРУШЕНИЕ ОТ МЕСЕЦ ЮЛИ 2026 Г.; КОМИСИЯТА ПРИЕ ПЪРВАТА ПО РОДА СИ СТРАТЕГИЯ ЗА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО	Стр. 11
План за действие в областта киберсигурността и ИИ; България участва в съвместни проекти в областта на отбраната; Дългосрочният бюджет на ЕС: въведение	Стр. 12

СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ, КОЛЕГИ И ГРАЖДАНИ

ЕВРОПА ДИРЕКТНО В КАРЛОВО

"ЕВРОПА ДИРЕКТНО - ПЛОВДИВ" проведе презентационна среща на тема "Европейската програма и сигурност" с обществеността на гр. Карлово и гр. Сопот.

ИСКАТЕ ЛИ ДА НАУЧИТЕ ПОВЕЧЕ ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ДА УЧАСТВАТЕ В ДИСКУСИЯ ЗА БЪДЕЩЕТО МУ?

НОВИНИ ОТ ЕВРОПА

ХАРТА ЗА ДОСТЪП НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ПОТРЕБИТЕЛИ ДО НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ ИНФРАСТРУКТУРИ

Европейската комисия прие Харта за достъп на промишлените потребители до научноизследователски и технологични инфраструктури. Инициативата се стреми да осигури на компаниите, особено на стартиращите, разрастващите се и малките фирми, по-добър достъп до модерни лаборатории, пилотни линии, среди за изпитване и мащабни научноизследователски съоръжения.

Хартата стимулира компаниите да разработват, изпитват и валидират нови технологии, продукти и услуги в съответствие със стратегията на ЕС за стартиращите и разрастващите се предприятия.

Екатерина **Захариева**, комисар по въпросите на стартиращите предприятия, научните изследвания и иновациите, заяви: *„Иновативните дружества в Европа се нуждаят от авангардни инфраструктури, за да разработват и изпитват идеи и да пускат своите иновации на пазара по-бързо. Новите насоки под формата на харта имат за цел да укрепят европейските научноизследователски и технологични инфраструктури чрез създаване на по-добри условия за достъп и персонализирани услуги за компаниите. Това ускорява иновациите и конкурентоспособността на Европа. Приканвам научноизследователските и технологичните инфраструктури да одобрят Хартата и да отстояват нейните принципи.“*

Хартата формулира принципи, насочени към повишаване на видимостта и наличността на услугите, гарантиране на прозрачност и качество, опростяване на договорите и споразуменията, насърчаване на безопасното управление на интелектуалната собственост, както и насърчаване на сътрудничеството, включително достъпа до данни.

Комисията започва информационна кампания за хартата, която включва уебинари и събития. Чрез този сайт желаещите могат да споделят добри практики, а чрез тази страница – да се присъединят към хартата.

ЕС ИЗПРАЩА САМОЛЕТИ И ПОЖАРНИКАРИ ВЪВ ФРАНЦИЯ И ИСПАНИЯ

Заради продължаващите горски пожари, Европейският съюз предостави помощ на Франция и Испания в рамките на Механизма за гражданска защита на ЕС. Пожарите наложиха една от най-големите евакуационни операции в Европа, обхванала повече от 300 000 души в двете страни.

Във Франция ЕС разположи седем самолета и четири хеликоптера от Чехия, Хърватия, Германия, Португалия, Словакия, Швеция и Турция. Повечето от тези машини са от противопожарния флот на европейската гражданска защита и хуманитарна помощ rescEU. В Испания ЕС мобилизира шест самолета от Гърция, Италия и Турция и разположи 134 служители и 41 специализирани автомобили от Португалия.

Европейската сателитна система „Коперник“ предоставя своевременно картографиране на извънредните ситуации, което помага за реакцията на терен. Координационният център на ЕС за реагиране при извънредни ситуации поддържа тесен контакт с френските и испанските власти, за да се прецени каква допълнителна подкрепа може да бъде мобилизирана. В Бордо е базиран служител за връзка от Европейската комисия, за да помогне на националните органи да координират помощта от ЕС.

Като част от мерките за готовност преди тазгодишния сезон на горски пожари, екипи от огнеборци от различни европейски държави, включително България, бяха предварително базирани във Франция и Испания, за да подсилят националните екипи.

За повече информация вижте тук.

Проектът "Европа Директно-Пловдив" се осъществява с финансиране от Европейския съюз и Център "Образование за демокрация"-Пловдив, България

ИНИЦИАТИВИ НА ЕК ЗА УКРЕПВАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ГРАМОТНОСТ

Европейската комисия стартира две инициативи в рамките на стратегията за финансова грамотност за ЕС.

Първо, Комисията отправя покана за представяне на успешни инициативи за финансова грамотност с цел установяване и събиране на най-добри практики в целия ЕС. Заинтересованите физически лица и организации могат да подават информация тук (платформата изисква регистрация с имейл адрес) **до 30 октомври 2026 г.** за съществуващи проекти в областта на инвестирането, спестяването и грамотността по отношение на финансовия риск. Комисията ще анализира представените предложения спрямо три критерия, посочени в образеца, за да определи общи теми и ключови фактори, които са допринесли за успеха на инициативите. Констатациите ще бъдат представени в обобщаващ доклад, за да могат държавите членки да изберат най-добрите практики, които ще бъдат обсъдени в края на 2026 г. на заседание на подгрупата по финансова грамотност към Правителствената експертна група по финансови услуги на дребно (GEGRFS).

Второ, Комисията търси заинтересовани страни, които желаят да участват в кръгла маса, която ще предостави информация за доброволен Европейски кодекс за поведение за частни организации и организации с нестопанска цел, насърчаващи финансовата грамотност. Кодексът ще спомогне да се гарантира, че инициативите имат прозрачни цели, предлагат точно и безпристрастно съдържание и включват предпазни мерки за смекчаване на конфликтите на интереси. Поканата ще остане отворена до 16 септември. Избраните заинтересовани страни ще участват в поредица от срещи в подкрепа на разработването на Кодекса, който се очаква да бъде приет през първото тримесечие на 2027 г.

КОМИСИЯТА ПРИЕ СЪОБЩЕНИЕ ОТНОСНО ЕВРОПЕЙСКИЯ СТЪЛБ НА СОЦИАЛНИТЕ ПРАВА

Европейската комисия прие съобщение относно Европейския стълб на социалните права. В него се оценява постигнатият напредък в укрепването на социалните права в ЕС и се определят приоритетите за по-нататъшни действия и се очертават начините да се гарантира, че европейският социален модел продължава да осигурява справедливост и просперитет.

Приетият през 2017 г. Европейски стълб на социалните права определя 20 принципа за гарантиране на справедливи условия на труд, социална закрила и равни възможности.

В днешното съобщение се подчертават три области, които изискват спешно внимание: справяне с финансовата достъпност и разходите за живот, използване на изкуствения интелект (ИИ) за бъдещето на труда и споделения просперитет, и намаляване на неравенствата и разширяване на равните възможности.

Комисията започва консултации със социалните партньори относно хората, изправени пред значителни пречки за заетост. Тази консултация ще допринесе за действията на Комисията за справяне с бедността, изключването, приобщаването към пазара на труда и конкурентоспособността.

Комисията ще създаде нова група на високо равнище относно въздействието на ИИ върху пазара на труда.

В съобщението се определят действия за подобряване на равните възможности, включително подкрепа за МСП за прилагане на Директивата относно прозрачността в заплащането, и се представят предстоящата инициатива „Право на оставане“ и стратегията на ЕС за младежта за периода след 2027 г.

По-късно тази година Комисията ще представи Акт за качествени работни места. В него ще бъдат разгледани и нови показатели за измерване на качеството на работните места в ЕС, които допълват европейските цели за 2030 г. в областта на заетостта, уменията и намаляването на бедността.

КОМИСИЯТА ГЛОБИ ALIEXPRESS ЗА НАРУШАВАНЕ НА АКТА ЗА ЦИФРОВИТЕ УСЛУГИ

Европейската комисия глоби AliExpress с 550 милиона евро за нарушаване на Законодателния акт за цифровите услуги по отношение на оценката и смекчаването на рисковете, свързани с продажбата на незаконни, опасни или фалшифицирани продукти на платформата за електронна търговия на компанията.

През юни 2025 г. Комисията издаде предварителни констатации срещу AliExpress. Непровеждането на подходящи оценки на риска и ефективното намаляване на системните рискове представляват особено тежки нарушения на Акта за цифровите услуги.

Хена **Виркунен**, изпълнителен заместник-председател за технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията, заяви: *„Разпространението на фалшиви дрехи, опасни играчки, опасна козметика и други незаконни и вредни продукти не е неизбежен разход за пазаруване онлайн – това е неизпълнение от страна на AliExpress на задълженията му по Законодателния акт за цифровите услуги. Мащабът не е извинение; рисковете трябва да се идентифицират и разглеждат систематично, за да се гарантира, че потребителите могат безопасно да пазаруват онлайн. Днес ние държим AliExpress на този стандарт и изискваме от него да предприеме действия.“*

ДОКЛАД ОТНОСНО ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА ЗА 2026 Г

Европейската комисия публикува седмия годишен доклад относно върховенството на закона, който разглежда развитието във всяка държава член на ЕС и в четири страни кандидатки: Албания, Черна Гора, Северна Македония и Сърбия.

Докладът се състои от съобщение, в което се разглежда положението в ЕС като цяло, и 27 глави по държави (включително **България**), в които се представят значимите промени във всяка от тях. В доклада се прави оценка на изпълнението на препоръките към държавите членки, отправени миналата година и въз основа на това се формулират нови конкретни препоръки.

Докладът за 2026 г. потвърждава цялостната положителна траектория, показваща напредък в много държави членки, със значителни реформи – завършени или в ход – във всички области, подложени на наблюдение. Въпреки че картината е неравномерна в отделните държави членки и области на политиката и продължават да съществуват някои предизвикателства, докладът и съдържащите се в него препоръки продължават да стимулират реформите чрез постоянна ангажираност с държавите членки.

Проектът "Европа Директно-Пловдив" се осъществява с финансиране от Европейския съюз и Център "Образование за демокрация"-Пловдив, България

КОМИСИЯТА ПРЕДСТАВИ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ЕЛЕКТРИФИКАЦИЯ И ПРЕГЛЕД НА СХЕМАТА ЗА ТЪРГОВИЯ С ЕМИСИИ

Европейската комисия представи план за действие за електрификация и по-силен пазар на въглеродни емисии в подкрепа на европейската промишленост в прехода към чиста енергия и електрификацията.

Планът за действие е насочен към намаляване на ценовата разлика между разходите за електроенергия и за енергия от изкопаеми горива и има за цел да осигури еднакви условия на конкуренция между електроенергията и природния газ. Въпреки че 70% от електроенергията в ЕС се произвежда от собствени чисти енергийни източници, степента на електрификация на търсенето на енергия е в застой — 23% през последното десетилетие. Поради това ЕС трябва да ускори електрификацията на енергоемките сектори, по-специално промишлеността, транспорта и сградите. В подкрепа на тази амбиция Комисията ще оцени индикативна цел за електрификация от 46% до 2040 г. като част от пакета за енергийния съюз за периода след 2030 г.

С прегледа на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) се актуализира коефициентът на линейно намаление (LRF) от 3,7% за периода 2031—2035 г. и 1,7% за периода 2036—2040 г. Преразгледаната СТЕ ще постави силен акцент върху инвестициите: чрез Банката за декарбонизация, Инструмента за насърчаване на инвестициите в СТЕ и Фонда за иновации по линия на СТЕ.

Председателят на Европейската комисия Урсула **фон дер Лайен** заяви: *„Най-добрият начин за намаляване на енергийната зависимост на Европа от изкопаеми горива е да захранваме икономиката си с електроенергия от чисти, местни източници. Днес предлагаме Европа да се превърне в първия в света континент с електрозахранване. От понижаването на цените на електроенергията до адаптирането на нашия пазар на въглеродни емисии към променящите се глобални реалности, това също е план за инвестиции и независимост. За да може преходът към чиста енергия да продължи, да се облекчи нашата промишленост и да се подкрепи декарбонизацията.“*

СТАЖАНТСКАТА ПРОГРАМА „BLUE BOOK“ ЩЕ ОБХВАНЕ И ЗАВЪРШИЛИТЕ ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Европейската комисия актуализира правилата за своята стажантска програма „Blue Book“. За първи път завършилите професионално образование и обучение ще имат право да кандидатстват по програмата – с това достъпът до възможността се разширява и се постига по-добро съответствие с целите на Европа в областта на уменията и заетостта.

Актуализираната рамка също така подобрява финансовите условия за стажантите и спомага за намаляване на практическите и финансовите пречки пред участието. Тези промени имат за цел да направят стажантската програма по-приобщаваща за кандидати с различен образователен опит от целия Съюз.

Комисията предприема тази стъпка, за да гарантира, че възможностите за стажове, които предоставя, отразяват по-добре многообразието на талантите в Европейския съюз. Тази промяна подкрепя целите на Съюза на уменията, като помага на завършилите професионално обучение да придобият професионален опит във европейската публична администрация.

Актуализираните правила за стажовете ще започнат да се прилагат за сесията, започваща през март 2027 г.Кандидатури за тази сесия ще могат да се подават от 22 юли до 4 септември 2026 г.

Blue Book – стажовете привличат предимно наскоро завършили висше образование и предоставят на участниците уникална информация от първа ръка за работата на Европейската комисия и функционирането на институциите на ЕС. Програмата помага на стажантите да придобият по-добро разбиране за целите на европейската интеграция и политиките на ЕС и да придобият опит в мултикултурна работна среда.

ПРОЕКТЪТ „ГЕНЕРАЦИЯ НАВИГАЦИЯ" ОБЕДИНЯВА ПОКОЛЕНИЯТА ЧРЕЗ МЕДИЙНА ГРАМОТНОСТ В С. ПЪРВЕНЕЦ

НЧ „Съзнание 1914“ в село Първенец, община Родопи стана домакин на първото събитие на иновативния проект за медийна грамотност „Генерация Навигация“, подкрепен от Европейската комисия.

Под мотото „информирани хора–силни общности“, той създава пространство, в което различните поколения могат да се учат взаимно на медийна грамотност и да се ангажират по-активно с местните проблеми. Ще бъдат проведени безплатни интерактивни обучения по медийна грамотност в 8 модула, веднъж месечно, за жители на Първенец и др. населени места в общината.

През декември 2025 г. Комисията покани организации от четири държави – България, Румъния, Гърция и Кипър – да представят предложения за проекти в областта на медийната грамотност с фокус върху изграждането на мостове между поколенията в малките градове и селските райони.

От България бе избрана инициативата „Генерация Навигация“ на Фондация „Заедно“ – град Пловдив. Проектът има за цел да повиши медийната грамотност, да насърчи обмена на умения между различните поколения и да стимулира дискусията по актуални въпроси от местен интерес. Темите на обученията включват новини и източници, защита от интернет-измами, критично мислене, достъп до информация и др.

„Генерация Навигация“ обединява по-млади и по-възрастни участници в споделена учебна среда. Проектът е замислен като обществена инициатива с отворени врати, която насърчава максимално широко местно участие, независимо от възрастта или произхода на гражданите.

Проектът помага на млади и по-стари да развиват практически умения и увереност в навигирането в днешната информационна среда.

Инициативата също така дава пространство за диалог по важни за местните граждани въпроси, с което спомага за гражданската ангажираност.

Тази серия пилотни проекти са израз на по-широкия ангажимент на Европейския съюз да подкрепя иновативни инициативи, основани на участието на местните общности, които допринасят за справянето с нарастващи предизвикателства като социалната фрагментация, цифровата изолация и отслабващото доверие в публичните институции.Дата на публикуване16 Юли 2026 г.

БЪЛГАРСКО УЧАСТИЕ В ПИЛОТНИ ПРОЕКТИ ЗА ЛИЦА, ЗАСТРАШЕНИ ОТ БЕЗРАБОТИЦА

Шест пилотни проекта – един от които е и с българско участие – бяха избрани и стартирани в рамките на инициативата „Гаранция за уменията“ (Skills Guarantee) по линия на Съюза на уменията.

Проектите са с бюджет от 14,5 милиона евро и ще подкрепят 1000 европейски служители в автомобилната промишленост, изложени на риск от безработица, като им предлагат обучение на работното място и нови работни места в сектори с потенциал за растеж.

Шестте проекта ще бъдат изпълнени от партньори в Австрия, Белгия, **България**, Кипър, Германия, Гърция, Италия, Полша, Румъния и Словакия. В един от проектите участва Русенската търговско-индустриална камара заедно с организации от Италия, Румъния, Гърция и Белгия.

Намерете подробности тук.

ПРОЦЕДУРИ ЗА НАРУШЕНИ

Европейската комисия изпрати официално уведомително писмо на България и 13 други държави членки за това, че не са съобщили за пълното транспониране на Директива (ЕС) 2024/1069: европейските правила за защита от стратегически съдебни производства **(т.нар. SLAPP-дела или дела-шамари)** — това са неоснователни и неправомерни правни действия, които имат за цел да заглушат работещите в полза на обществения интерес. Обект на SLAPP-дела могат да бъдат журналисти, правозащитници и граждански организации. Директивата им предоставя инструменти за защита като дава възможност на съдилищата да отхвърлят явно неоснователни искове на ранен етап от процеса, предвижда средства за правна защита за засегнатите лица, както и защита срещу съдебни решения на трети държави. Страните трябваше да транспонират Директивата в националното си законодателство до 7 май 2026 г.

Комисията също изпрати уведомително писмо на 17 държави членки, включително България, за това, че не са съобщили за пълното транспониране на преразгледаната Директива (ЕС) 2024/1233 за единното разрешение, която укрепва рамката на ЕС за трудовамиграция, улеснява **приемането на работници от държави извън ЕС** и ги защитава от експлоатация.

Комисията изпрати уведомително писмо на България и 15 други държави членки за това, че не са съобщили за пълното транспониране на Директива (ЕС) 2024/1346 относно условията на приемане, която гарантира, че всички страни осигуряват съпоставими **условия за живот на търсещите международна закрила**.

Комисията изпрати още пет официални уведомителни писма на България и други държави членки за транспонирането на следните директиви:

Делегирана директива (ЕС) 2025/1801 за актуализирането на процедурите за проверка на автомобилния превоз на опасни товари;
Директива (ЕС) 2024/2811 относно Акта за допускането до търговия за достъп до капитал за малки дружества;

Директива (ЕС) 2024/2994 за целевия преглед на Регламента за европейската пазарна инфраструктура;

Преработената Директива (ЕС) 2024/1275 относно енергийните характеристики на сградите;

Директива (ЕС) 2024/2749 относно процедурите при извънредни ситуации за оценка на съответствието на продуктите.

НОВИ ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПРАВИЛА ЗА ЗАМЕНЯЕМОСТ НА ПРЕНОСИМИТЕ БАТЕРИИ

Европейската комисия прие делегиран акт с нови правила, чрез които шест допълнителни категории продукти се освобождават от европейските изисквания относно възможността за отстраняването и заменяемостта на преносимите батерии. Тези продукти включват интелигентни часовници и фитнес проследяващи устройства, електрически играчки и оборудване, предназначено за използване във взривоопасна атмосфера – като датчици, помпи и мотокари.

Днешното решение беше взето след обществена консултация и обсъждания с потребителите, индустрията и държавите членки.

Съгласно Регламента относно батериите, преносимите батерии в продуктите, продавани в ЕС, като цяло трябва да могат да се отстраняват и заменят от потребителите — и това общо правило остава в сила.

Дочетете тук.

ЕК ПРЕДСТАВИ ДОКЛАД ЗА ДЕМОГРАФСКАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ В ЕС

Европейската комисия публикува третия си доклад относно демографската трансформация в ЕС. Докладът, изготвен от Съвместния изследователски център, потвърждава, че населението на Европа е достигнало 450,6 милиона души днес. Очаква се населението да бъде около 445 милиона до 2050 г. и 398,8 милиона до 2100 г. – което представлява общ спад от около 11,7 % до равнище, наблюдавано през 1970-те години на миналия век.
В същото време европейците живеят по-дълго. Очакваната продължителност на живота при раждане достигна 81,5 години през 2024 г. До 2050 г. почти един на всеки трима жители на ЕС ще бъде на възраст 65 или повече години — в сравнение с един на всеки пет днес, докато очакваната продължителност на живота може да надхвърли 90 години за жените и 86 години за мъжете до 2100 г. Дете, родено в ЕС през 2023 г., може да очаква да живее без сериозно заболяване до 75,3 години.
В доклада се отбелязва, че ЕС е в процес на голяма демографска промяна, която променя пазара на труда и изисква повишаване на участието и производителността. Около 20% от хората в трудоспособна възраст са извън пазара на труда, като разликата между половете по отношение на заетостта е 10%. 8 милиона млади хора не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение. В същото време заетостта сред хората на възраст 55—64 години нараства в сравнение с картината преди няколко десетилетия.
Докладът също така показва, че раждаемостта е намаляла и че европейското общество застарява, което означава, че работната сила намалява. Миграцията на квалифицирани работници вече играе важна роля за справяне с недостига на работна ръка.
Преходът към общество на дълголетието увеличава търсенето на здравни и дългосрочни грижи — очаква се броят на хората, нуждаещи се от подкрепа, да нарасне от 36 на 48 милиона до 2070 г., а делът на хората на възраст над 80 години да се удвои.

ДОКЛАД ЗА БЕЗОПАСНОСТТА НА ДЕЦАТА ОНЛАЙН

Председателят на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен представи доклада за безопасността на децата онлайн заедно със съпредседателите на специалната експертна група по тези въпроси — д-р Мария Мелкиор и проф. д-р Йорг М. Фегерт. Създаването на групата беше обявено в речта за състоянието на Съюза през 2025 г. с цел разработване на европейски подход за гарантиране на безопасността на децата онлайн.

Докладът представя предизвикателствата, свързани с безопасността на децата онлайн, както и препоръки за по-добрата им защита и за съобразено с възрастта им използване на социалните медии и цифрови услуги.

Пълният текст на доклада е публикуван на специализирания уебсайт заедно с резюме и брошури за безопасност на децата и родителите на всички езици на ЕС.

В изявление при представянето на доклада, председателят **Фон дер Лайен** посочи: „*Настоящият доклад идва в уникално време на възможности. Чухме мнението на родители, възпитатели, експерти и самите млади хора. Чухме опита на партньори като Австралия, както и на държавите членки. Сега се нуждаем от действия на европейско равнище. Ще разгледаме внимателно настоящия доклад и препоръките. И ще представим предложение след лятото.*“

Комисията оповести днес и резултати от ново проучване на Евробарометър, според което европейците призовават за по-решителни действия по отношение на безопасността на децата онлайн. 63% от респондентите се обявяват за европейски правила, ограничаващи достъпа на децата до социалните медии по възраст, независимо дали чрез пълна забрана под определен праг (36%) или чрез забавен достъп (27%). 15% подкрепят укрепването на ресурсите за правоприлагане, а 13% предпочитат надзорът да се остави на родителите и училищата без допълнителна намеса от страна на ЕС.

ЕК ПРИЕ МЕРКИ ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА РЕГЛАМЕНТА НА ЕС ОТНОСНО ОБЕЗЛЕСЯВАНЕТО

Европейската комисия прие две мерки в подкрепа на прилагането на Регламента на ЕС относно обезлесяването, който влиза в сила от месец декември 2026.

С делегиран акт се актуализира и опростява списъкът на продуктите, обхванати от регламента, а с акт за изпълнение се определя функционирането на информационната система за подаване на декларации за надлежна проверка и опростени декларации.

Тези мерки осигуряват по-голяма правна сигурност за бизнеса, страните членки и държавите партньори за гладко и ефективно прилагане на регламента.

С **делегирания акт** се актуализира приложение I към Регламента на ЕС относно обезлесяването след консултации със заинтересованите страни. С него от обхвата на регламента се изключват следните елементи: кожи от едър рогат добитък, регенерирани гуми, соя за посев, изделия от вулканизиран каучук, транспортни ленти и трансмисионни ремъци, седалки за въздухоплавателни средства и моторни превозни средства. В същото време той добавя разтворимо кафе, някои производни на палмовото масло и замразен говежди език.

Комисията прие и **акт за изпълнение** за установяване на техническите правила на информационната система на Регламента на ЕС относно обезлесяването. Въвеждат се оперативни опростявания, поискани от държавите членки и индустрията, включително опростени декларации.

Приетите мерки допълват пакета за опростяване, представен от Комисията през май 2026 г., който включва и актуализиран документ с насоки и често задавани въпроси. Насоките, които преди бяха достъпни само на английски, вече са официално приети на всички езици на ЕС.

ЕК ПРИЕ ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНСТАТАЦИИ ЗА ПРИСТРАСТЯВАЩ ДИЗАЙН НА INSTAGRAM И FACEBOOK

Европейската комисия прие предварителни констатации, че компанията Meta е в нарушение на Акта за цифровите услуги поради предизвикващия пристрастяване дизайн на Instagram и Facebook. Разследването се фокусира върху функции като безкрайно превъртане, автоматично възпроизвеждане на съдържание, насочени ("push") известия и силно персонализирана система за препоръчване.

Разследването на Комисията показва, че Meta не е оценила по подходящ начин как характеристиките, водещи до пристрастяване, биха могли да навредят на физическото и психическото състояние на потребителите, включително малолетните и непълнолетните лица и уязвимите възрастни. Доказателствата сочат, че мерките, предприети от компанията за смекчаване на рисковете, не са ефективни.

Предварителните констатации на Комисията са част от производството за разследване на спазването Акта за цифровите услуги от Meta, започнало на 16 май 2024 г.

Meta има възможност да упражни правото си на защита. Платформата може да отговори писмено на предварителните констатации на Комисията. Успоредно с това ще бъдат проведени консултации с Европейския съвет за цифровите услуги.

Хена Виркунен, изпълнителен заместник-председател по въпросите на технологичния суверенитет, сигурността и демокрацията, заяви: ***"Защитата на физическото и психическото здраве на европейците трябва да бъде приоритет на платформите за социални медии. Актът за цифровите услуги предоставя ясна рамка, чрез която да се търси отговорност от платформите за пристрастяващ дизайн и ефекта от техните услуги. Ние сме изцяло ангажирани с прилагането на нашето законодателство в Европа."***

ПО-СТРОГИ САНКЦИИ НА ЕС СРЕЩУ ТРАФИКА И ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ ИЗВЪН СЪЮЗА

Европейската комисия и върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност предложиха нов режим на санкции на ЕС за борба с чуждестранната контрабанда на мигранти, трафик на хора и оръжия, наркотици, както и изпирането на пари.

Инициативата беше обявена от председателя Фон дер Лайен по време на речта за състоянието на Съюза през 2025 г.и има за цел да наруши бизнес м-ла на контрабандистите, да ограничи движението им и да прекъсне печалбите им.

Предложените **ограничителни мерки** са:

- замразяване на активи и забрана за предоставяне на финансови средства или други икономически ресурси на включените в списъка лица или образувания;
- забрани за пътуване с цел предотвратяване на влизането или транзитното преминаване през държави — членки на ЕС, на включени в списъка лица.

Санкциите ще **са насочени към:**

- незаконни дейности с произход извън ЕС, които поради своя широко разпространен, систематичен или организиран характер представляват сериозна заплаха за ценностите на Съюза, за сигурността му и неговите държави членки или за международната сигурност;
- поведение, свързано с контрабанда на мигранти, трафик на хора, трафик и други дейности, свързани с незаконни наркотици, незаконно производство и трафик на огнестрелни оръжия и изпиране на пари;
- определени лица и образувания, участващи в тези дейности, включително тези, които ги ръководят, ръководят или подкрепят, чрез въвеждане и установяване на ясна рамка за ограничителни мерки.

Предложенията ще бъдат обсъдени и разгледани от Съвета на ЕС. Както при всеки режим на санкции, приемането му от Съвета изисква единодушие.

ЕВРОПЕЙСКИ СРАВНИТЕЛЕН ДОКЛАД ЗА ИНОВАЦИИТЕ – 2026 Г.

Общият резултат в иновациите на ЕС се е увеличил с 11,6 процентни пункта от 2019 г. насам, според новия Европейски сравнителен доклад за иновациите, публикуван от Европейската комисия. Този резултат бележи почти десетилетие на стабилен растеж, което подчертава устойчивостта на европейската екосистема за иновации в една все по-конкурентна глобална среда.

„Иновационният двигател на Европа се оказа устойчив. Всяка държава членка е подобрила резултатите си от 2019 г. насам и тазгодишната класация показва, че растежът отново се ускорява. Но глобалната надпревара е все по-трудна и не можем да си позволим да забавим темпото. Стратегията за стартиращи и разрастващи се предприятия (Startup and Scaleup Strategy), EU Inc. и предстоящият Европейски законодателен акт за иновациите са нашият отговор, който създава условия Европа да играе водеща роля в областта на иновациите през следващите десетилетия“, заяви комисарят за стартиращите предприятия, научните изследвания и иновациите Екатерина Захариева.

Сравнителният доклад се основава на 32 показателя, обхващащи области като рамкови условия (а именно образование или цифрова инфраструктура), публични и частни иновационни дейности за инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (включително патенти и стартиращи предприятия) и въздействие върху икономиката, околната среда и обществото.

Въпреки отчетения напредък, резултатите се различават значително в отделните държави в ЕС. Швеция, Дания и Нидерландия отново оглавяват класацията, като се представят по-добре от средното за ЕС и запазват статута си на „лидери в областта на иновациите“. Финландия запазва силната си стабилна четвърта позиция, докато Малта е постигнала забележителен напредък, като е преминала прага, за да се превърне в „силен новатор“ (постигайки 100—125 % от средната стойност за ЕС). България е сред държавите в категория „нововъзникващи новатори“ (под 70 % от средната стойност за ЕС).

Извън ЕС Южна Корея остава най-иновативният конкурент в световен мащаб, следвана от Китай, който показва най-голямо подобрение през последните години.

ПРОЦЕДУРИ ЗА НАРУШЕНИЕ ОТ МЕСЕЦ ЮЛИ 2026 Г.

Европейската комисия изпрати мотивирано становище на България (INFR (2024) 2128) и на единадесет други държави членки за неизпълнение на **цели за рециклиране на отпадъци** от Рамковата директива за отпадъците (Директива 2008/98/ЕО, изменена с Директива (ЕС) 2018/851). България не е изпълнила целта от 50% за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци като хартия, метал, пластмаса и стъкло, която трябваше да бъде постигната до 2020 г.

Комисията изпрати мотивирано становище на България (INFR (2026) 0021) за това, че не е транспонирала изцяло Директива (ЕС) 2025/872, с която се изменя **Директивата относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане** (Директива 2011/16/ЕС).

Комисията изпрати официално уведомително писмо на България (INFR (2026) 2104) и на десет други държави членки за **налагане на ограничителни задължителни разрешителни или сертификационни схеми за енергийни инсталации и строителни услуги**. Комисията установи случаи, в които държавите членки налагат още по-широки изисквания за удостоверяване и регистрация за строителство. Комисията счита, че тези мерки нарушават Директивата за услугите (Директива 2006/123/ЕО).

Комисията изпрати на България още две официални уведомителни писма:

За това, че не е осигурила правилното прилагане на **Регламента относно предлагането на пазара и използването на прекурсори на взривни вещества** (Регламент (ЕС) 2019/1148), и
За неспазване на **Директивата относно правоприлагането** (Директива (ЕС) 2016/680), която урежда обработването на лични данни от правоприлагащите органи, за да могат те да изпълняват задълженията си по начин, който защитава основното право на защита на данните.

КОМИСИЯТА ПРИЕ ПЪРВАТА ПО РОДА СИ СТРАТЕГИЯ ЗА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

Европейската комисия прие първата по рода си стратегия за животновъдството на ЕС, в която се определят дългосрочни действия за подпомагане на животновъдите за справяне с икономическите, екологичните и пазарните предизвикателства. Общата цел е да се повишат рентабилността и внедряването на иновации в сектора.

Комисията ще укрепи инструментите за управление на риска и ще проучи нова схема за застраховане и презастраховане. Тя също така ще подпомага държавите членки в управлението на въздействието на болестите по животните.

Комисията ще проучи как достъпът до финансиране може да улесни прехода към системи без клетки и ще подкрепи процедури за издаване на разрешения, кръговост, биоикономика и оползотворяване на биомасата.

В стратегията се предлагат мерки за подобряване на хуманното отношение към животните чрез целенасочено преразглеждане за кокошките носачки, бройлерите и свинете, които ще бъдат придружени от подходящи преходни периоди и финансова подкрепа. Освен това ЕС ще разработи хармонизирани методи за изчисляване на емисиите от животновъдството на равнище земеделско стопанство, практики за смекчаване на последиците от изменението на климата, управление на хранителните вещества и устойчиво движение на ресурсите.

Стратегията за животновъдството е придружена от план за действие в областта на протеините, който предвижда подкрепа за европейското производство на протеинови култури.

Стратегията за животновъдството и планът за действие в областта на протеините имат за цел да намалят стратегическите зависимости и да укрепят европейската продоволствена сигурност.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ В ОБЛАСТТА КИБЕРСИГУРНОСТТА И ИИ

Европейската комисия представи план за действие в областта на киберсигурността и изкуствения интелект. Целта е използването на ИИ да бъде безопасно и отговорно и киберсигурността на Европа да се повиши.

Въз основа на съществуващата европейска правна рамка, в плана за действие се определя координиран подход, за да се помогне на държавите членки, компаниите и публичните органи да се възползват от възможностите, предлагани от ИИ, като същевременно се преодоляват рисковете, които той създава.

За да насърчи безопасното използване на усъвършенстван ИИ, Комисията ще укрепи капацитета на Европа за оценка на моделите на ИИ, преди те да бъдат пуснати на пазара, в съответствие с Акта за изкуствения интелект. ЕК също така ще работи с Агенцията за киберсигурност ENISA за разработване на план за сигурен достъп до усъвършенствани системи с ИИ за целите на киберсигурността и за създаване на сигурна платформа за изпитване в помощ на организациите в критични сектори като енергетиката, транспорта, здравеопазването, финансите и публичната администрация.

Планът за действие насърчава прилагането на европейското законодателство в областта на киберсигурността, включително Директивата МИС 2 и Законодателния акт за киберустойчивост. Той насърчава организациите да използват ИИ, включително модели с отворен код, когато е целесъобразно, за по-бързо откриване и справяне с уязвимостите и предотвратяване на кибератаки.

БЪЛГАРИЯ УЧАСТВА В СЪВМЕСТНИ ПРОЕКТИ В ОБЛАСТТА НА ОТБРАНАТА

Европейската комисия предложи пет нови европейски проекти от общ интерес в областта на отбраната (ЕППОИ), за да помогне на държавите от ЕС да укрепят отбранителните си способности чрез съвместно разработване на ключови военни системи.

Промишлените проекти са съсредоточени в пет приоритетни области:

- **безпилотни летателни апарати и системи за противодействие на безпилотни летателни апарати;**
- **защита на морското пространство и морското дъно;**
- **противовъздушна и противоракетна отбрана;**

Прочетете повече тук.

ДЪЛГОСРОЧНИЯТ БЮДЖЕТ НА ЕС: ВЪВЕДЕНИЕ

Дългосрочният бюджет на ЕС помага на милиони европейци, включително земеделски стопани, студенти, изследователи, градове, предприятия, региони и неправителствени организации. Той допринася за модерни научни изследвания, по-здравословни и по-безопасни храни, нови и по-добри пътища, железопътни линии и летища, по-чиста околна среда и по-добра сигурност по външните граници на ЕС.

Подробности тук.

Авторски колектив:
Център “Образование за демокрация”

Бюлетинът е част от годишната програма на Европа Директно - Пловдив и се издава ежемесечно.

ЕВРОПА ДИРЕКТНО
Пловдив

Follow us on twitter

За контакти:
гр.Пловдив 4000
ул. “К. Фотинов” 15

http://eudirect-plovdiv.centerbg.org/

тел./факс: 032/ 628 374
gsm: 0882/ 284 551
e-mail: eudirect.plovdiv@centerbg.org

Find us on Facebook

Координатите на Регионалните представителства “Европа Директно” в България

Използвани източници:

Статии:

http://ec.europa.eu/bulgaria/index_bg.htm
http://www.europarl.europa.eu/news/bg/
http://europe.bg/bg
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/

Официалният сайт на Европейския съюз

Официалният сайт на Представителството на ЕК в България

